

at det kun er unnladt, fordi man mener ved hurtig Fremme af Arbejdet at kunne tilendebringe det endnu tidligere end i Løbet af de af os foreslaaede 5 Aar. Vi vare dernæst paa det rene med, at naar man gik til en Tvangsafløsning af Tienden, maatte Afløsningssummen sættes til Tiendens fulde Kapitalværdi. Vi kunde ikke se nogen anden Vej, ad hvilken man paa en retfærdig Maade kunde gaa til en Tvangsafløsning end denne. Vi havde i Forbindelse dermed for Præstetiendens Vedkommende opstillet Kravet om, at Afløsningen sker med det 25-dobbelte Beløb af den aarlige Tiende. For de andre Tienders Vedkommende havde vi af Hensyn til de paa dem hvilende Skatter sat Beløbet til det 24-dobbelte. Om man nu gaar denne Vej eller den, som Regeringen gaar, nemlig at sætte Afløsningssummen til det 25-dobbelte og lade Skatterne falde bort, kommer for mit Vedkommende ud paa det samme. Ogsaa paa dette Punkt finde vi saaledes i Regeringsforslaget de Principper overholdte, som vi fandt burde lægges til Grund for Sagens Ordning.

Dernæst foreslog vi, at af Erstatningen skulde Yderne selv udrede de 18 Femogtyvendedele, medens vi mente, at Staten for Præstetiendens Vedkommende burde tilsvare de 7 og for de andre Tienders Vedkommende de 6 Femogtyvendedele, hvilke Beløb efter vort Forslag svarede til hinanden. Ogsaa denne Grundanskuelse finde vi udtrykt i det foreliggende Regeringsforslag. Jeg kan derfor ikke se, at vi for vort Vedkommende kunne have noget at erindre imod det.

Med Hensyn til Maaden, hvorpaa der saa skulde afløses, havde vi hævdet, at den Sum, som vilde falde Staten til Byrde, de 31 Mill. Kr., mulig burde tilvejebringes ved et Laan, som optoges af Staten og efterhaanden amortiseredes. I Stedet for dette finde vi nu i Forslaget fra Regeringen en Ordning, hvorefter denne Sum skal tilvejebringes efterhaanden ved aarlige Ydelser. Dette falder imidlertid i Realiteten nøje sammen med det, som vi tænkte os. Med Hensyn til Ydelsen fra Tiendeydernes Side havde vi opstillet et alternativt Forslag. Vi tænkte os, at man kunde ordne Forholdet uden Mellemløst af en Bank, derved at man lod Tiendeyderne udstede Obligationer for Tienden til Tiendeejerne, og at disse Obligationer saa efter en vis Tids Forløb kunde opsiges fra Tiendeejernes Side. Det blev en Art ny Bankhæftelse, der derved blev lagt paa Ejendommene, men saaledes, at den var opsigelig.

Man vilde derved opnaa — vi foreslog Opsigelighehed i 20 Aar, og vi nævnedes ogsaa Amortisation som Mulighed —, at man uden Mellemløst af en Bank kom ud af Forholdet og kom ud af det i en temmelig kort Periode. Men for det Tilfælde, at man maatte nære Betænkelighed ved at gaa denne Vej, henlede vi Opmærksomheden paa de Afløsningsinstitutioner, som man i andre Lande havde brugt ved denne Sags Ordning. Med Hensyn til den første Vej, at lade Tiendeyderne udstede Obligationer, havde vi fundet Støtte i den meget kyndige Fremstilling af Forholdene i England, som fulgte med Forslaget fra Regeringen, og vistnok var affattet af Legationen i London. Det fremgik af den, at man i England netop var gaaet den Vej at lade Tiendeyderne udstede Obligationer til Tiendeejerne. Jeg maa dog dertil føje, at i England har man ikke indført Tvangsafløsning, Tienderne bestaa der endnu, og Afløsningen sker kun ad Frivillighedens Vej. Derimod er ellers, saa vidt jeg ved, overalt i Europa Tienderne for lang Tid siden afløste. De Herrer ville altsaa se, at det er ganske naturligt, om jeg nu ogsaa paa dette Punkt finder det Forslag, som her foreligger fra Regeringens Side, heldigt. Jeg kan overhovedet ikke andet end udtale paa mine Meningsfællers og egne Vegne, at det efter vor Mening ved det Forslag, som her foreligger, og som i saa meget stemmer med, hvad vi i Fjor opstillede, er der ydet et væsentligt Bidrag til denne Sags endelige og heldige Løsning. Jeg haaber, at de Vanskeligheder, som bleve fremhævede af den ærede første Taler, som i øvrigt ogsaa i meget anerkendte Lovforslagets gode Sider, ved fælles Bestræbelser maa kunne fjernes.

Af mindre væsentlige Punkter skal jeg nævne, at vi i vort Forslag havde udtalt Ønsket om, at man for mindre Tiende beløbs Vedkommende i Stedet for at lade den kapitaliserede Værdi gaa over enten til Obligation eller til blivende Ydelse, vilde arbejde hen til, at de udbetaltes, og vi tænkte os endogsaa Muligheden af, at Udbetalingen blev gjort tvungen. Dette har Lovforslaget ikke taget op. Der staar endogsaa i Lovforslagets § 2, at Afløsningssummen skal udredes ved Erlæggelsen af en fast halvaarlig Ydelse af $2\frac{1}{4}$ pCt. Jeg synes, at der burde under alle Omstændigheder føjes til: for saa vidt Afløsningssummen ikke straks betales, og jeg vilde ønske, at man i det kommende Udvalg vilde overveje, om der ikke var nogen